

IAF | Inspektionen för
arbetslöshetsförsäkringen

2015:17

Återbetalning av statsbidrag

Rapport initierad av IAF

Återbetalning av statsbidrag

Rapport initierad av IAF

Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen (IAF) har kartlagt Återbetalningen av statsbidrag inom arbetslöshetsförsäkringen.

Arbetsförmedlingen och vissa arbetslöshetskassor har fått möjlighet att faktagranska rapporten.

Beslut i detta ärende har fattats av Jan-Olof Dahlgren, generaldirektör.

Rapporten har utarbetats inom IAF av utredarna Håkan Nordström, (uppdragsledare) och Carina Wiksholm, granskningsenheten. I arbetet har även verksjurist Kerstin Claesson deltagit. Ansvarig chef har varit Catarina Fredriksson.

Katrineholm den 18 juni 2015

Jan-Olof Dahlgren
Generaldirektör

Håkan Nordström
Utredare

Innehållsförteckning

Sammanfattning	4
1 Inledning	5
1.1 Syfte	5
1.2 Metod och avgränsning	5
2 Hanteringen	6
2.1 Utbetalning av statsbidrag	6
2.2 Återbetalning av statsbidrag	6
3 IAF:s tidigare kartläggningar och granskningar	8
4 Omfattning av återbetalat statsbidrag	9
5 Ärendekartläggning	10
6 Slutsatser och förslag	11
Bilaga: Regelverket och dess flöde	14

Sammanfattning

Syftet med uppdraget har varit att kartlägga hanteringen av återbetalning av statsbidrag samt redogöra för om hanteringen stödjer en korrekt tillämpning av regelverket.

Omfattningen av återbetalningar av felaktigt utbetalat statsbidrag uppgår minst till omkring 70-86 mkr de senaste åren men beloppet kan vara större. Osäkerheten kring detta visar att återbetalningsflödena och redovisningen av dessa behöver förbättras.

IAF framför i rapporten bland annat

- att det i arbetslöshetskassornas system på ärendenivå tydligt bör framgå om arbetslöshetskassan har fattat beslut om eftergift eller god tro då tredje part har orsakat den felaktiga utbetalningen, enligt 94, 94 a-c §§ LAK. I ärenden där arbetslöshetsersättning har betalats ut felaktigt är det enbart något av dessa skäl som innebär att återbetalning av statsbidrag inte behöver ske.
- att arbetslöshetskassornas system bör stödja att man direkt på ärendenivå kan utläsa om belopp som ska återbetalas finns med som återbetalning på en statsbidragsansökan eller inte.
- att samtliga uppgifter om belopp som ska återbetalas enligt regelverket bör överföras automatiskt till statsbidragsansökan.
- att arbetslöshetskassorna idag kan välja att inte återbetala hela eller delar av de belopp som man har tagit upp som återbetalning i statsbidragsansökan. Arbetsförmedlingen efterfrågar en förklaring men vidtar i övrigt inga åtgärder. Med en i högre grad automatiserad hantering och system som är i överensstämmelse med regelverket kan Arbetsförmedlingen ställa krav på att det som arbetslöshetskassorna tar upp som återbetalningar i statsbidragsansökan också betalas tillbaka.

Förbättrad registerkvalité och ökad automatisering skulle förbättra återbetalningsflödet. Detta skulle öka transparensen och därmed underlätta arbetslöshetskassornas respektive Arbetsförmedlingens interna kontroll och revision men också den tillsyn som utförs av IAF.

1 Inledning

I IAF:s instruktion framgår att myndigheten ska granska Arbetsförmedlingens utbetalning av statsbidrag till arbetslöshetskassorna. Detta har IAF genomfört ett flertal gånger. IAF har i granskningarna återkommit till att det finns brister i hanteringen av återbetalning av statsbidrag.

Den 1 september 2013 infördes nya regler där det tydligare framgår när arbetslöshetskassorna ska återbetala statsbidrag¹.

1.1 Syfte

Syftet med uppdraget har varit att kartlägga hanteringen av återbetalning av statsbidrag samt redogöra för om hanteringen stödjer en korrekt tillämpning av regelverket.

1.2 Metod och avgränsning

För kartläggningen av hanteringen används IAF:s tidigare kartläggningar och granskningar som källa. Dessa kompletteras med en mindre kartläggning av ärenden från arbetslöshetskassorna. IAF har utöver detta ställt frågor till arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingen om hanteringen. Arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingen har fått faktagranska rapporten.

1.2.1 Ärendekartläggning

Syftet med IAF:s ärendekartläggning var att inhämta kunskap om den praktiska hanteringen. IAF tog fram tre ärenden på fem arbetslöshetskassor ur Astat där återbetalning till Arbetsförmedlingen skulle ha skett enligt regelverket². Arbetslöshetskassorna fick för varje ärende i uppdrag att återkomma med ett underlag som styrkte att återbetalning av statsbidrag hade skett. Arbetslöshetskassorna fick också i uppdrag att beskriva hanteringen av återbetalning av statsbidrag. Efter denna första ärendekartläggning togs ytterligare fem ärenden på tre arbetslöshetskassor fram där arbetslöshetskassorna hade fattat beslut om att den enskilde var i god tro. Arbetslöshetskassorna skulle även i dessa fall återkomma med ett underlag som styrkte att återbetalning av statsbidrag hade skett i de fall detta skulle ske enligt regelverket.

---

¹ Se bilaga.

² Astat är IAF:s databas med individuppgifter om ersättningstagare från arbetslöshetskassorna.

2 Hanteringen

2.1 Utbetalning av statsbidrag

För utbetalning av arbetslöshetsersättning betalar Arbetsförmedlingen ut statsbidrag till arbetslöshetskassorna en gång per vecka.

För att utbetalningen ska kunna ske ansöker arbetslöshetskassorna om statsbidrag hos Arbetsförmedlingen. Ansökan skapas av behöriga handläggare på respektive arbetslöshetskassa i Arbetsförmedlingens system Steak. De uppgifter som arbetslöshetskassorna lämnar i ansökan hämtas från arbetslöshetskassornas system Oas/Äga.

Innan arbetslöshetskassorna kan skapa en statsbidragsansökan skapas en SUS-fil med uppgifter om utbetalning av arbetslöshetsersättning till ersättningstagare av arbetslöshetskassornas driftsställen. SUS-filen med uppgifter om enskilda mottagare av arbetslöshetsersättning och summerad information per kassa skickas till Swedbank. Efter att Arbetsförmedlingen har fört över statsbidrag till arbetslöshetskassornas konton i Swedbank betalar banken ut arbetslöshetsersättning till de personer som är ersättningsberättigade enligt de uppgifter som framkommer av SUS-filen .

I enstaka fall förekommer att arbetslöshetsersättningen inte når ersättningstagaren och att pengarna står kvar på arbetslöshetskassans konto. I sådana fall återförs beloppet till Arbetsförmedlingen som ställer frågor till aktuell arbetslöshetskassa om orsaken. Om arbetslöshetskassan bekräftar att pengarna ska utbetalas till en viss ersättningstagare sätter Arbetsförmedlingen in aktuellt belopp på arbetslöshetskassans plus- eller bankgirokonto för att arbetslöshetskassan ska betala ut ersättningen. Dessa belopp går således vid sidan av det ovan beskrivna flödet.

Det finns möjlighet för arbetslöshetskassorna att manuellt ändra beloppen i statsbidragsansökan. Vid tekniska problem finns också möjlighet till manuell ansökan.

2.2 Återbetalning av statsbidrag

Statsbidragsansökan ska förutom uppgifter om det ansökta statsbidraget också innehålla uppgifter om eventuella återbetalningar. Återbetalningar redovisas under två olika rubriker:

- *Återbetalning från ersättningstagare* innehåller återbetalningar av felaktigt utbetalad arbetslöshetsersättning som har betalats in till arbetslöshetskassan från återbetalningsskyldiga personer. Motsvarande belopp ska återbetalas till Arbetsförmedlingen i form av felaktigt utbetalat statsbidrag. När arbetslöshetskassan registrerar en uppgift om återbetalning av felaktigt utbetalad arbetslöshetsersättning i

arbetslöshetskassornas system Collect förs uppgiften om beloppet över till Oas/Åga. När statsbidragsansökan skapas förs uppgiften över till Steak. Arbetslöshetskassorna kan dock manuellt ändra beloppen i statsbidragsansökan.

- *Återbetalning från arbetslöshetskassan* är återbetalningar av felaktigt utbetalat statsbidrag från arbetslöshetskassan till Arbetsförmedlingen. Motsvarande belopp har i dessa fall inte inkommit till arbetslöshetskassan som återbetalning av felaktigt utbetald arbetslöshetsersättning. Uppgifter om så kallade "avskrivningar" (som bland annat används för avrundningar) till Steak när arbetslöshetskassan skapar en statsbidragsansökan. Begreppet omfattas dock inte av gällande regelverk. Arbetslöshetskassan kan manuellt lägga till ytterligare återbetalningar i statsbidragsansökan.

När Arbetsförmedlingen har tagit emot en återbetalning från arbetslöshetskassan stäms den av mot redovisade återbetalningar på statsbidragsansökan. Vid avvikelser kontaktas arbetslöshetskassan. Arbetslöshetskassans förklaring sparas hos Arbetsförmedlingen. Några andra åtgärder vidtas inte. Det förekommer också att arbetslöshetskassorna meddelar Arbetsförmedlingen att de av olika anledningar inte avser återbetala de belopp de har angett i statsbidragsansökan. Arbetsförmedlingen vidtar inte några åtgärder i dessa fall.

2.2.1 *Skuldreglering - minskad arbetslöshetsersättning i stället för återbetalning*

Ett alternativ till återbetalning är att arbetslöshetskassan minskar arbetslöshetsersättningen till ersättningstagaren vid senare utbetalning. Även statsbidraget minskas i motsvarande mån. Hantering genomförs helt automatiskt.

3 IAF:s tidigare kartläggningar och granskningar

IAF har vid flera tillfällen kartlagt och granskat Arbetsförmedlingens utbetalning av statsbidrag och arbetslöshetskassornas återbetalningar av statsbidrag.

I granskningen av Arbetsförmedlingens utbetalning av statsbidrag till arbetslöshetskassorna 2009 konstaterade IAF att

- Arbetsförmedlingen inte har möjlighet att på individnivå följa upp vad som betalas ut respektive återbetalas i statsbidrag.
- arbetslöshetskassorna inte tolkade föreskrifter och rutinbeskrivningar avseende statsbidragsansökan på ett enhetligt sätt.
- det inte föreföll råda enighet kring vad som skulle återbetalas och att detta bidrog till en ofullständig bild hur mycket som återbetalades till staten och vad betalningarna avsåg.
- det i ärenden som involverade skuldsanering och dödsbo utan tillgångar förekom att arbetslöshetskassorna beslutade att "avskriva" skulderna gentemot den enskilde i stället för att fatta beslut om eftergift.
- att inte alla arbetslöshetskassor var medvetna om möjligheten att manuellt lägga till eller ta bort felaktiga uppgifter i statsbidragsansökningarna.
- det sätt på vilket arbetslöshetskassorna bokför statsbidrag ibland är avgörande för hur väl arbetslöshetskassornas och Arbetsförmedlingens uppgifter stämmer överens.

IAF framförde i rapporten att ett sätt som borde övervägas för att förbättra kvaliteten och kontrollen av statsbidragshanteringen var att ge Arbetsförmedlingen uppdraget att ansvara för hela administrationen av utbetalningen av arbetslöshetsersättning och statsbidrag. I realiteten har aldrig arbetslöshetskassorna tillgång till det statsbidrag som utbetalas eftersom det överförs direkt till banken som slussar pengarna vidare till ersättningstagare. Ett helhetsansvar för Arbetsförmedlingen skulle förbättra möjligheten att följa upp ut- och återbetalningar på individnivå³.

IAF återkom till ovanstående slutsatser i en granskning 2011. IAF analyserade även om det då gällande regelverket för återbetalning av felaktigt utbetalat statsbidrag var ändamålsenligt. IAF konstaterade att

- regelverket för återbetalning av statsbidrag borde förtydligas
- att roller och ansvarsfördelning mellan arbetslöshetskassorna, Arbetsförmedlingen och IAF borde förtydligas.
- Arbetsförmedlingens befogenheter borde förstärkas eftersom myndigheten ansvarar för det anslag som utbetalas i statsbidrag⁴.

---

³ IAF 2009:11

⁴ IAF 2011:18

4 Omfattning av återbetalat statsbidrag

Uppgifterna om vad arbetslöshetskassorna uppger att de ska återbetala i Steak skiljer sig från vad som faktiskt återbetalas. Nedan visas de uppgifter som arbetslöshetskassorna har redovisat i sina statsbidragsansökningar i Steak, faktiskt återbetalat statsbidrag som har bokförts av Arbetsförmedlingen och arbetslöshetskassornas uppgifter från årsredovisningarna. De senaste fem åren uppgår skillnaderna till mellan 0,2 och 2,6 mkr:

Steak	2014	2013	2012	2011	2010
Från ersättningstagare	66,6	64,6	70,7	71	78
Från arbetslöshetskassan	6,4	4,2	3,2	3,7	1,8
Summa	73,0	68,8	73,9	74,7	79,8
Arbetsförmedlingen					
Summa	73,2	71,4	74,3	74,9	80,8
Arbetslöshetskassornas årsred					
Från ersättningstagare	-	69,8	73,8	70,9	82,3
Från arbetslöshetskassan	-	5,4	3,9	4,2	3,8
Summa	-	75,2	77,7	75,1	86,1

Tabell 1: Arbetslöshetskassornas återbetalningar enligt Steak, Arbetsförmedlingens uppgifter om inbetalda återbetalningar samt redovisade återbetalningar i Arbetslöshetskassornas årsredovisningar. Vad gäller det sistnämnda kan uppgifterna skilja sig från de övriga på grund av redovisningsmässiga skäl (mkr).

Som framgår av tabellen är största delen av återbetalningarna sådana som först har betalats in av ersättningstagarna.

I jämförelse har skuldreglering tagits upp till följande belopp:

2014	2013	2012	2011	2010
13,3	13,6	13,2	12,1	13,9

Tabell 2: Arbetslöshetskassornas skuldreglering enligt STEAK (mkr).

Det finns flera orsaker till att uppgifterna som visas i tabell 1 inte är helt i överensstämmelse med varandra. En orsak är att inte samtliga belopp som arbetslöshetskassorna ska återbetala tas upp i statsbidragsansökan, även om återbetalning faktiskt sker. En annan är att arbetslöshetskassorna inte avser återbetala allt som redovisats som återbetalningar i statsbidragsansökan. Detta

innebär att även i de fall som uppgifterna mellan Steak och Arbetsförmedlingens bokföring stämmer ganska väl såsom för 2014, så behöver inte uppgifter om betalningar och faktiska inbetalningar motsvara samma ärenden. Detta gäller främst de uppgifter som redovisas som Återbetalning från arbetslöshetskassan i statsbidragsansökan.

När det gäller återbetalningar som initialt kommer från ersättningstagare är uppgifterna om vad som ska återbetalas och faktiska återbetalningar i bättre överensstämmelse med varandra.

Av tabellerna framgår att Återbetalningarnas omfattning uppgår till omkring 70-86 mkr. Mot bakgrund av differenserna går det dock inte att bedöma det exakta beloppet som återbetalas. Det går inte heller att utesluta att beloppet som ska återbetalas kan vara större.

5 Ärendekartläggning

IAF har genomfört en ärendekartläggning av 15 olika ärenden där återbetalning av statsbidrag skulle ha skett enligt regelverket. Fem arbetslöshetskassor fick inkomma med underlag i tre ärenden vardera för att visa om återbetalning hade skett. De arbetslöshetskassor som omfattades av granskningen var: Akademikernas-, Fastighets-, GS-, IF Metalls- och Sveriges Entreprenörers arbetslöshetskassor. IAF kan från granskningen konstatera följande:

- Arbetslöshetskassorna kan i samtliga fall visa att de belopp som ska betalas tillbaka finns med i totalbeloppen på statsbidragsansökningarna.
- Arbetslöshetskassorna har för flera ärenden men inte för alla visat att återbetalning också har skett.
- Att ta reda på om ett specifikt ärendes belopp finns med på statsbidragsansökan kräver att man kan söka ut detta i ett totalbelopp som är summerade belopp från flera ärenden. Därefter måste detta totalbelopp följas till statsbidragsansökan. Ett enskilt ärende går således att följa även om det kräver ett visst arbete.

IAF har också genomfört en ärendekartläggning av 15 olika ärenden där arbetslöshetskassorna har beslutat att den enskilde är i god tro. Tre arbetslöshetskassor fick inkomma med underlag som visade att återbetalning har skett i fem ärenden var. De arbetslöshetskassor som omfattades av granskningen var: Kommunalarbetarnas-, Lärarnas- och Unionens arbetslöshetskassor.

- Arbetslöshetskassorna har för några ärenden visat att återbetalning har skett. Det har dock visat sig att det var svårt att få fram rätt ärenden då informationen om ärendena i Astat var bristfällig. I flera fall har ärendena varit av annan karaktär än vad som var tänkt.

Sammanfattningsvis kan IAF från ärendekartläggningen konstatera att det är möjligt att visa att återbetalning av statsbidrag har skett i specifika ärenden. Detta är dock komplicerat eftersom detta inte framgår direkt av ärendet. I stället får belopp spåras i totalbelopp i statsbidragsansökan samt via bankutdrag om att betalning av totalbeloppet har skett.

6 Slutsatser och förslag

Som framgår ovan föreslog IAF 2011 att regelverket skulle förtydligas vilket också skedde från den 1 september 2013. Jämfört med tidigare har det nu gällande regelverket förtydligat när återbetalning av statsbidrag ska ske. När arbetslöshetskassan fattar beslut om eftergift eller om någon annan än den enskilde eller arbetslöshetskassan har orsakat den felaktiga utbetalningen och den enskilde är i god tro ska varken den enskilde eller arbetslöshetskassan återbetala det felaktiga utbetalda beloppet. I övriga fall ska återbetalning ske och det är arbetslöshetskassornas ansvar att återbetala.

IAF:s syfte med detta uppdrag har varit att kartlägga hanteringen av återbetalning av statsbidrag samt redogöra för om hanteringen stödjer en korrekt tillämpning av regelverket.

I princip fungerar Arbetsförmedlingens och arbetslöshetskassornas hantering som innan regelförändringarna den 1 september 2013. Nedanstående slutsatser och förslag tangerar därför det IAF tidigare har framfört.

- Omfattningen av återbetalningar av felaktigt utbetalat statsbidrag uppgår minst till omkring 70-86 mkr de senaste åren men beloppet kan vara större. Osäkerheten kring detta visar att återbetalningsflödena och redovisningen av dessa behöver förbättras.
- I arbetslöshetskassornas system bör det tydligt framgå på ärendenivå om arbetslöshetskassan fattat beslut om eftergift eller god tro då tredje part har orsakat den felaktiga utbetalningen, enligt 94, 94 a-c §§ LAK. I ärenden där arbetslöshetsersättning har betalats ut felaktigt är det enbart något av dessa skäl som innebär att återbetalning av statsbidrag inte behöver ske.
- IAF kan konstatera att belopp som ska återbetalas går att följa per ärende fram till statsbidragsansökan med hjälp av olika underlag. Detta är dock onödigt komplicerat. Arbetslöshetskassornas system bör stödja att man direkt på ärendenivå kan utläsa om belopp som ska återbetalas finns med som återbetalning på en statsbidragsansökan eller inte.

- Samtliga uppgifter om belopp som ska återbetalas enligt regelverket bör överföras automatiskt till statsbidragsansökan. Manuella ändringar bör undvikas. Eventuella korrigeringar får i stället göras i senare statsbidragsansökningar.
- Trots att arbetslöshetskassorna har lämnat uppgifter om vilka belopp som ska återbetalas i statsbidragsansökningarna kan de välja att inte återbetala hela eller delar av dessa belopp. Arbetsförmedlingen efterfrågar en förklaring men vidtar i övrigt inga åtgärder. Med en i högre grad automatiserad hantering och system som är i överensstämmelse med regelverket kan Arbetsförmedlingen ställa krav på att det som tas upp som återbetalningar i statsbidragsansökan också betalas tillbaka. Det bör i sammanhanget poängteras att det inte är Arbetsförmedlingens ansvar att avgöra huruvida felaktigt utbetalat statsbidrag ska återbetalas eller inte. De ändringar i 94 § LAK som trädde ikraft den 1 september 2013 syftar bland annat till att just tydliggöra i vilka fall återbetalning ska ske och inte. Vidare ska återbetalning från arbetslöshetskassorna ske självant. Eventuella korrigeringar får genomföras i samband med senare statsbidragsansökningar.
- Det har i uppdraget framgått att utbetalningen av statsbidrag i enstaka fall inte når fram till ersättningstagare. Dessa belopp går då tillbaka till Arbetsförmedlingen. Om ersättningstagaren ändå ska ha beloppet för Arbetsförmedlingen över detta till arbetslöshetskassans plus- eller bankgirokonto. Således går utbetalningen av statsbidrag i dessa fall vid sidan av det vanliga flödet. En lämplig lösning behöver utarbetas av arbetslöshetskassorna och Arbetsförmedlingen för att säkerställa att det normala flödet av statsbidrag används fullt ut. Exempelvis skulle arbetslöshetskassorna med egna medel tillfälligt kunna bekosta ersättningen. En korrigering skulle kunna göras på nästkommande statsbidragsansökan. Detta skulle innebära att arbetslöshetskassorna får "ligga ute" med pengarna i maximalt ett par veckor.

Förbättrad registerkvalité och ökad automatisering skulle förbättra återbetalningsflödet. Detta skulle öka transparensen och därmed underlätta arbetslöshetskassornas respektive Arbetsförmedlingens interna kontroll och revision men också den tillsyn som utförs av IAF.

I sammanhanget bör det framhållas att Arbetsförmedlingen tillämpar förordningen (2007:603) om intern styrning och kontroll och internrevisionsförordningen (2006:1228). Arbetslöshetskassorna styrelser ska se till att medelsförvaltningen innefattar en tillfredsställande kontroll och kassaföreståndaren ska också se till att medelsförvaltningen sköts på ett tryggt sätt. Arbetslöshetskassornas revisorer ska också granska styrelsens och kassaföreståndarens förvaltning. Den parlamentariska socialförsäkringsutredningen har nyligen också föreslagit att det

ska införas en skyldighet för arbetslöshetskassorna att ha en tillräcklig intern kontroll och tillräckliga riskhanteringssystem.⁵

---

⁵ 23-24, 72-73 samt 78 §§ LAK, IAF 2014:14 och SOU 2015:21. Arbetsförmedlingen har i faktagranskning av denna rapport påtalat att det inte ligger i deras uppdrag att kräva tillbaka statsbidrag. Det ska därför framhållas att IAF:s förslag ovan fokuserar på ett förbättrat statsbidragsflöde inom nuvarande regelverk.

Bilaga: Regelverket och dess flöde

Lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor (LAK):

94 § Om någon som har fått arbetslöshetsersättning har orsakat att ersättningen betalats ut i strid med denna lag, lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till någon av dessa lagar, ska arbetslöshetskassan betala tillbaka statsbidrag som har betalats ut felaktigt. Detsamma gäller när den som har fått ersättning från en kassa senare har fått lön eller ekonomiskt skadestånd som motsvarar lön för samma tid.

Återbetalningsskyldigheten omfattar dock inte belopp som arbetslöshetskassan har beslutat att efterge med stöd av 68 d § lagen om arbetslöshetsförsäkring. Lag (2013:153).

94 a § Om en arbetslöshetskassa har orsakat att arbetslöshetsersättning betalats ut i strid med denna lag, lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till någon av dessa lagar, ska kassan betala tillbaka statsbidrag som har betalats ut felaktigt. Lag (2013:153).

94 b § Om det är någon annan än den som har fått ersättningen eller en arbetslöshetskassa som har orsakat att arbetslöshetsersättning betalats ut i strid med denna lag, lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring eller föreskrifter som har meddelats i anslutning till någon av dessa lagar, ska kassan betala tillbaka statsbidrag som har betalats ut felaktigt endast om den som fått ersättningen skäligen borde ha insett att han eller hon har fått ersättning obehörigen eller med för högt belopp.

Återbetalningsskyldigheten omfattar dock inte belopp som arbetslöshetskassan har beslutat att efterge med stöd av 68 d § lagen om arbetslöshetsförsäkring. Lag (2013:153).

94 c § En arbetslöshetskassa ska, även i andra fall än som anges i 94–94 b §§, betala tillbaka statsbidrag som kassan har fått utan att vara berättigad till det eller har fått med för högt belopp. Lag (2013:153).

94 d § Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen ska besluta att kräva tillbaka statsbidrag från en arbetslöshetskassa om myndigheten vid sin tillsyn finner att förutsättningarna för återbetalningsskyldighet enligt 94–94 c §§ är uppfyllda. Lag (2013:153).

94 e § Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen får, om en arbetslöshetskassa begär det eller i samband med beslut enligt 94 d §, besluta att delvis befria kassan från återbetalningsskyldighet enligt 94–94 c §§ om det finns särskilda skäl. Om det finns synnerliga skäl, får myndigheten besluta om hel befrielse. Lag (2013:153).

Förordning (1997:836) om arbetslöshetskassor (LAKFo):

8 a § Om en arbetslöshetskassa är skyldig att betala tillbaka statsbidrag enligt 94–94 c §§ lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor, ska statsbidraget betalas tillbaka till Arbetsförmedlingen enligt följande.

När den som har fått arbetslöshetsersättning är skyldig att betala tillbaka hela eller en del av ersättningen enligt lagen (1997:238) om arbetslöshetsförsäkring, ska arbetslöshetskassan betala tillbaka motsvarande del av statsbidraget senast i anslutning till den enskildes återbetalning av ersättningen. När den som har fått felaktig arbetslöshetsersättning inte är skyldig att betala tillbaka ersättningen enligt lagen om arbetslöshetsförsäkring, ska arbetslöshetskassan betala tillbaka statsbidraget senast i anslutning till att den prövat frågan om den enskildes återbetalningsskyldighet. Om kassan inte har upptäckt felaktigheten, ska statsbidraget betalas tillbaka senast i anslutning till att Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen har beslutat om återbetalningsskyldighet för statsbidrag.

I andra fall då arbetslöshetskassan har fått statsbidrag utan att vara berättigad till det eller med för högt belopp, ska kassan betala tillbaka hela eller den felaktiga delen av statsbidraget senast i anslutning till att den upptäckt felaktigheten. Om kassan inte har upptäckt felaktigheten, ska statsbidraget betalas tillbaka senast i anslutning till att Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen har beslutat om återbetalningsskyldighet för statsbidrag. Förordning (2013:202).

23 § Arbetsförmedlingen får meddela föreskrifter om verkställigheten av 93 § lagen (1997:239) om arbetslöshetskassor och av 8 och 8 a §§ denna förordning som rör utbetalning och återbetalning av statsbidrag. Inspektionen för arbetslöshetsförsäkringen får meddela de ytterligare föreskrifter om verkställigheten av lagen om arbetslöshetskassor och av denna förordning som behövs. Förordning (2013:202).

Arbetsförmedlingens föreskrift, AFFS 2010:5

Ansökan om statsbidrag

1 § Till grund för utbetalning av statsbidrag ska finnas en ansökan om ersättning från kassan (arbetslöshetskassa) till Arbetsförmedlingen. Ansökan ska lämnas elektroniskt via det systemstöd som Arbetsförmedlingen tillhandahåller.

2 § En statsbidragsansökan ska innehålla följande uppgifter:

1. löpnummer,
2. kassans firma och registreringsnummer hos Arbetsförmedlingen,
3. utbetalningsdag (år, månad, dag),
4. brutto- och nettobelopp samt skatt, och
5. antal ersättningsdagar.

Belopp och ersättningsdagar ska anges per ersättningsslag, arbetslöshetsersättning, äldre ersättningsslag (Arbetslivsutveckling [ALU], Offentligt tillfälligt arbete [OTA], Aktivare användning av arbetslöshetsersättning [PRJ]) och Tillfällig avgångsersättning (TAE) samt anges fördelade på grundbelopp respektive inkomstrelaterad ersättning.

Statsbidragsansökan ska även innehålla följande fördelat per ersättningsslag:

6. uppgift om rättelse skatteredovisning på grund av återkrav, skuldreglering nettoavdrag, återutbetalning och EU/EES-ersättning, och
7. uppgift om återbetalning från ersättningstagare samt återbetalning av statsbidrag.

3 § Statsbidragsansökan ska signeras av två behöriga representanter för kassan.

Kassan ska styrka behörighet för den som signerar ansökan genom utdrag ur kassans delegationsordning eller liknande fullmakt.

Om kassan därutöver har annan kontaktperson för statsbidragsutbetalningar ska Arbetsförmedlingen informeras om dennes kontaktuppgifter.

Utbetalning av statsbidrag

4 § Kassan ska till Arbetsförmedlingen överlämna en tidsplan över utbetalningsdagar då utbetalning till ersättningstagarna ska ske.

Ansökan om statsbidrag ska lämnas till Arbetsförmedlingen senast samma dag som anges som filleveransdag i tidsplanen för utbetalning.

5 § Kassan ska i samband med ansökan om statsbidrag ombesörja att Arbetsförmedlingen får tillgång till statistikfil med aggregerade uppgifter enligt fastställd filbeskrivning om kassans utbetalning.

6 § Arbetsförmedlingen ska kontrollera uppgifterna i ansökan mot de uppgifter som kassan lämnat till betalningsförmedlaren och därefter ställa erforderliga medel till kassans förfogande för utbetalning av arbetslöshetsersättning till ersättningsmottagare.

7 § Kassan ska hos betalningsförmedlaren inneha ett särskilt bankkonto som enbart ska användas för hantering av statsbidrag till arbetslöshetsersättning. Arbetsförmedlingen ska ha insyn i detta bankkonto.

Återbetalning av statsbidrag

8 § Kassan ska i direkt anslutning till ansökan om statsbidrag återbetala statsbidrag till Arbetsförmedlingen som kassan i ansökan om statsbidrag tagit upp som återbetalningar från arbetslöshetskassan respektive återbetalningar från ersättningsmottagare.

Skatteinbetalning

9 § Arbetsförmedlingen ansvarar för att inbetalning av skatt på arbetslöshetsersättningen sker.

Kassan ska, som underlag för skatteinbetalningen, skicka kopia av skattedeklarationens specifikation till Arbetsförmedlingen. Detta ska göras senast den femte i månaden efter den månad då ersättning betalats ut och preliminärskatten dragits.

Avstämning av utbetalt statsbidrag

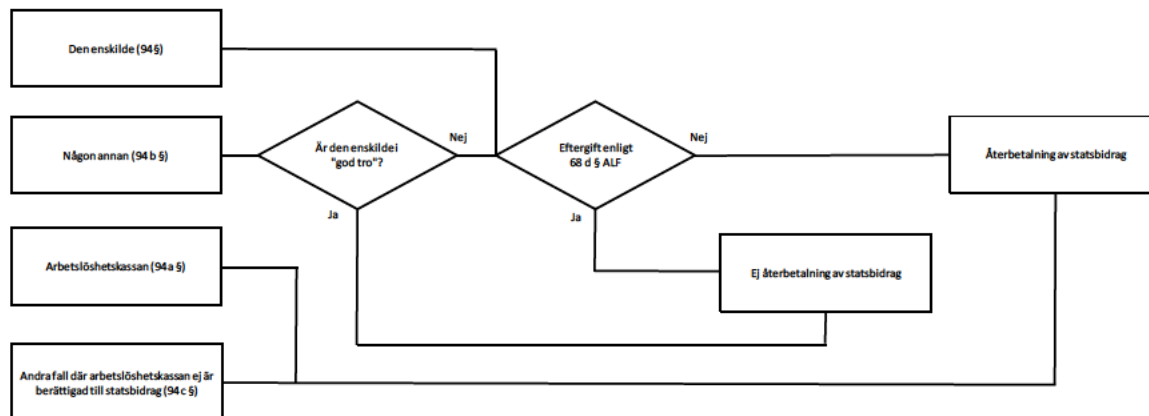
10 § Kassan ska, som underlag för avstämning av utbetalt statsbidrag, sända in uppgifter från kassans bokföring till Arbetsförmedlingen senast den femtonde i månaden efter den månad då ersättningen betalats ut.

Arbetsförmedlingen ska årsvis skicka ut avstämningsblankett och anvisningar till kassorna.

Flödet enligt regelverket

Återbetalning av statsbidrag

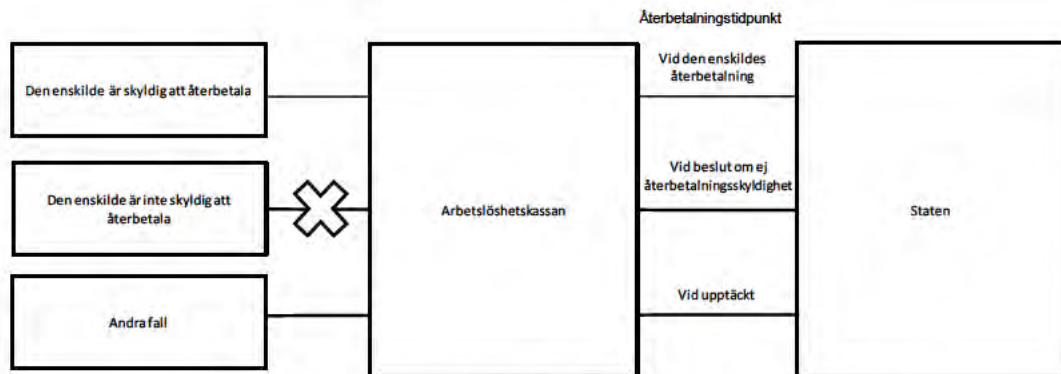
Vem har orsakat den felaktiga utbetalningen?

Figur 1: Återbetalningsflödet enligt regelverket. Återbetalning i samband med IAF:s tillsyn enligt 94 d-e §§ LAK har utelämnats.

När ska återbetalning ske?

Figur 2: Flöde över när återbetalning ska ske enligt regelverket. Återbetalningstidpunkt för återbetalning när IAF har fattat beslut om återbetalningsskyldighet enligt 8 a § LAKFo har utelämnats.